

Сега никой не отговори. Брайковъ бѣше навелъ глава.

* * *

Българовскиятъ кметъ и депутатъ Брайковъ имаше свой гавазинъ,—такъвъ се бѣше обичай завелъ отъ нѣкое врѣме между голѣмцитѣ, първо въ София че послѣ и по другитѣ мѣста. Гавазинътъ на Брайкова се казваше Петко Палтъ: неговиятъ произходъ никой не знаеше: доведе си го еднажъ Брайковъ отъ София, а послѣ го задоми за своята слугиня. По едно врѣме бѣше достигнало до селото мълва, че Петко Палтъ билъ за нѣщо въ затворъ нѣкждѣ та Брайковъ го просто извадилъ отъ занданитѣ. Но тази мълва се затъпка, защото доведениятъ човѣкъ се държеше по-друго. Снаженъ съ малко лице, винаги навжсенъ и мълчеливъ, Палтъ тичаше по аргатитѣ на Брайкова, по добитъка му, по воденицата. И работитѣ на депутата вървѣха добрѣ,—очевидно, неговиятъ човѣкъ бѣше уменъ и сръченъ.

Сега общинскиятъ писаръ направи каквото го бѣше посвѣтвалъ, Брайковъ повика първомъ Петка Палтъ и му каза, какво има да вършатъ. Тоя човѣкъ обикновено навжсенъ и мълчеливъ сега отпусна лице.

— Ще го довлечемъ живъ или мъртавъ—каза той прѣзъ зъби, както говорятъ по нѣкои села павликянитѣ въ Пловдивско.

— Е, ще играе и дърненъ господъ, ако дотрѣба,—каза писарьтъ;—токо да не я довеждате до кръвъ.

— Ба, не гледамъ! Азъ благодаря живота си на г-нъ Брайковъ. Безъ него за мене не ще има живуване.

Послѣ подбраха селския караулъ и отидоха въ Станювата кръчма. Караулътъ вървѣше отподиръ, хората се сбутваха скритомъ и никой отъ тѣхъ не влѣзе въ кръчмата! тѣ бѣха сжщитѣ млади хора, които Странджевъ прѣди малко бѣше почерпилъ.

Сега поповътъ братъ, крамолникътъ, който вече доста пийналъ та надумваше на брата си, на попа:

— Женка си ти и толкось! Попъ си бе, дръжъ си яко килимявката на главата и плюй имъ на суратитѣ.

Общинскиятъ писаръ влѣзе, придруженъ отъ Палтъ, поздрави учтиво събранитѣ около Странджева селени и пакъ учтиво покани учителя, да дойде въ канцеларията.

— Има секретно писмо отъ окръжния управитель, кое се отнася до васъ: ще трѣбва да го прочетете и да го подлишете каза той.

Странджевъ прѣблѣднѣ. смутиха се и селенигѣ. Но пийналиятъ Койо крѣсна:

— Какво? Учителътъ ли?